

Gymnázium, Pardubice, Mozartova 449

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

- Předmět Český jazyk s literaturou vychází ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace a žáci z něj povinně skládají maturitní zkoušku.
- Ve výuce žáci získávají přiměřené poučení o jazyku a prohlubují své znalosti ve srovnání se základním vzděláním. U žáků jsou budovány kompetence pro recepci, produkci a čtení s porozuměním různých typů textů.

VÝUKA ČESKÉHO JAZYKA A LITERATURY

- **český jazyk je vyučován v každém ročníku**
 - v 1. ročníku s dotací 3 hodiny týdně
 - na 1 vyučovací hodinu je třída rozdělena na poloviny – výuka je v ní zaměřena především na mluvnici a slohovou výchovu včetně mluvních cvičení s větším důrazem na individuální přístup ke studentům
 - ve 2. a 3. ročníku s dotací 3 hodiny týdně
 - ve 4. ročníku s dotací 5 hodin týdně (s ohledem na přípravu k maturitní zkoušce)
- pro výuku (zejména v půlených hodinách v 1. ročníku a v Literárním semináři ve 4. ročníku) lze využít jednoho školního respira, které má k dispozici komise ČJL

OBSAH UČIVA

- **1. ročník:**

- Mluvnice:

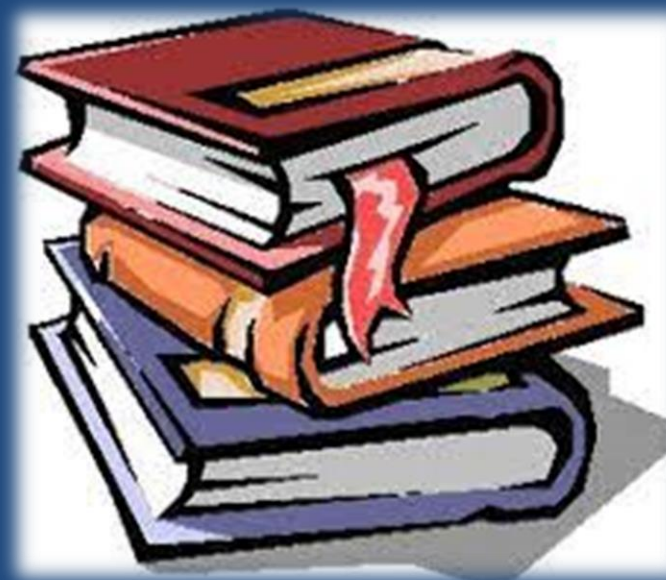
- Obecné poučení o jazyce a řeči
 - Vývoj českého jazyka
 - Grafická stránka jazyka
 - Zvuková stránka jazyka

- Sloh:

- Úvod do stylistiky
 - Prostěsdělovací a řečnický styl

- Literatura:

- Základy literární vědy
 - Vývoj literatury od počátků písemnictví do 18. století

- **2. ročník:**

- Mluvnice:

- Lexikologie, slovotvorba
 - Tvarosloví

- Sloh:

- Odborný a administrativní styl

- Literatura:

- Vývoj literatury od konce 18. stol. do konce 19. stol.

- **3. ročník:**

- Mluvnice:

- Skladba

- Sloh:

- Publicistický styl, úvaha

- Literatura:

- Literatura konce 19. stol. a 1. poloviny 20. stol.

- **4. ročník:**

- Mluvnice:

- Opakování (komplexní jazykové rozbor)

- Sloh:

- Opakování (komplexní analýza uměleckého a neuměleckého textu, realizace funkčních stylů v textech)

- Literatura:

- Literatura 20. a 21. století
 - Opakování (literární směry a hnutí, vývoj literárních druhů a žánrů, vývoj české a světové literatury)

VÝUKOVÉ MATERIÁLY

- **Literatura:** učebnice *Nová literatura pro střední školy* (Didaktis), *Čítanka k Literatuře v kostce* (Fragment)
- **Mluvnice a sloh:** *Nový český jazyk v kostce* (Fragment), případně podle pokynů vyučujícího

DALŠÍ UŽITEČNÉ INFORMACE

- Žáci mohou využívat fondu školní knihovny, kterou pravidelně každý rok rozšiřujeme.
- V 1. ročníku se žáci účastní exkurze v Univerzitní knihovně Univerzity Pardubice a během celého studia alespoň dvakrát navštíví divadelní představení (Východočeské divadlo, Klicperovo divadlo v Hradci Králové či vybraná pražská divadla), popř. filmové promítání. Také si mohou zakoupit předplatné do Východočeského divadla Pardubice.

VOLITELNÉ PŘEDMĚTY

- ve 4. ročníku si lze zvolit volitelný předmět **Literární seminář** s dotací 3 hodiny týdně
 - dále rozvíjí a prohlubuje znalosti z českého jazyka a literatury a ve větší míře se věnuje práci s texty a celkovému rozvíjení čtenářské gramotnosti
 - seminaristé pravidelně navštěvují divadelní představení (Pardubice, Hradec Králové, Praha) a pořádají besedy s našimi úspěšnými absolventy a studenty především humanitních oborů (žurnalistika, filologie, divadlo)

ROZŠIŘUJÍCÍ AKTIVITY

- Pro zájemce je organizován divadelní kroužek, který má za sebou již dvě velmi úspěšné inscenace.
- Žáci mají každoročně možnost účastnit se Olympiády v českém jazyce

PROFIL ABSOLVENTA

Cílem výuky českého jazyka a literatury je nejen připravit žáky k maturitní zkoušce či přijímacím zkouškám na vysoké školy, ale také prohlubovat jejich vztah k četbě a čtenářství, vést je k lásce k našemu jazyku, který je zásadní součástí naší národní identity, a k tomu, aby byli schopni kultivovaně se vyjadřovat (písemně i ústně), rozumně vyjádřit svůj názor a také ho obhájit.

„Česká řeči, jazyku z nejtěžších mezi všemi, jazyku z nejbohatších všemi významy a odstíny, řeči nejdokonalejší, nejcitlivější ze všech řečí, které znám nebo jsem slyšel mluvit. Tisíciletá minulost protéká každým českým slovem. Děláme něco velkolepě historického, když mluvíme česky.“

Karel Čapek